

10 Απριλίου 2017

Παιδί με «δυσκολίες»: τι κάνουν οι γονείς;

Επιστήμες / Ψυχολογία - Ψυχιατρική

Δρ. Γρηγόρης Βασιλειάδης, Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής

Να ενισχύσει την αίσθηση ικανότητας, αυτάρκειας, και προσωπικού ελέγχου που έχει το παιδί με μαθησιακές δυσκολίες για ό,τι αφορά τη ζωή

του πρέπει να έχει η παρέμβαση των γονέων, που οφείλουν για το σκοπό αυτό να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν έγκαιρα τους ψυχολογικούς, εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς παραγόντες που εμπλέκονται στο πρόβλημα του παιδιού τους.

Οι προσπάθειες, τόσο των γονιών όσο και των εκπαιδευτικών θα πρέπει να έχουν ως γνώμονα και τελικό στόχο:

1.Την διαμόρφωση στο σπίτι και στο σχολείο ενός περιβάλλοντος που συντελεί όχι μόνο στο να πετύχει το παιδί, αλλά και να βιώσει αυτή του την επιτυχία ως αποτέλεσμα κυρίως των δικών του προσπαθειών και ικανοτήτων. Για να συμβεί αυτό πρέπει να ενδυναμώσουμε το παιδί και να ενισχύσουμε την αίσθηση ότι έχει το ίδιο προσωπικά το έλεγχο και την ευθύνη για τη ζωή του. Οι γονείς δεν πρέπει να κάνουν εκείνοι την δουλειά του παιδιού, αλλά να το βοηθήσουν να οργανώσει τις προσπάθειες και τις δυνάμεις του με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτύχει το ίδιο το επιθυμητό ή παραπλήσιο αποτέλεσμα. Μ'αυτόν τον τρόπο επικοινωνούν στο παιδί την αποδοχή και την εκτίμησή τους, ενισχύουν την αυτοπεποίθησή του, βοηθούν στην εσωτερική του ηρεμία, το κινητοποιούν να πετύχει περισσότερα, ενώ ενθαρρύνουν την αυτονομία του.

2.Την δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ενισχύει την πεποίθηση στο παιδί ότι τα λάθη και αποτυχίες δεν είναι μόνο αποδεκτές, αλλά είναι αναμενόμενα, και πρέπει να τα βλέπουμε σαν ευκαιρίες για μάθηση. Με άλλα λόγια, να επιδιώκουμε το δύσκολο πράγματι καθήκον, να πείσουμε τα παιδιά που είναι ευάλωτα σε αποτυχίες - πολλά εκ των οποίων νιώθουν ηττημένα και κουρασμένα μετά από χρόνια απογοητεύσεων και αποτυχιών - ότι οι αποτυχίες τους μπορεί να τα οδηγήσουν στην επιτυχία.

Προκειμένου να είναι αποτελεσματικός ένας γονιός που έχει παιδί με μαθησιακές δυσκολίες πρέπει να είναι πάνω από όλα αποτελεσματικός μάνατζερ. Η αλληλεπίδρασή του με το παιδί πρέπει να είναι προβλέψιμη, και να βασίζεται στην συνέπεια, και κυρίως στην κατανόηση των χρόνιων δυσκολιών που το παιδί είναι πιθανό να αντιμετωπίσει. Θα ήταν ίσως χρήσιμο να έχει υπόψιν του τα παρακάτω:

Ενημέρωση-εκπαίδευση γονέων:

- Οι γονείς πρέπει να γνωρίζουν για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται και οριοθετούν τη διαταραχή: αναπτυξιακά, μαθησιακά, συμπεριφορικά και συναισθηματικά.
- Πρέπει επίσης να παρατηρούν το παιδί σε όλες της εκδηλώσεις της ζωής του ώστε να έχουν μία όσο το δυνατό πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τις

ικανότητες και τις αδυναμίες του.

Ανεπάρκεια του παιδιού, όχι μη-συμμόρφωση:

Γονείς & εκπαιδευτικοί πρέπει να κατανοήσουν ότι τα παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες συνήθως παρουσιάζουν, χωρίς να το επιδιώκουν, προβληματική συμπεριφορά, η οποία οφείλεται κυρίως στην εγγενή αδυναμία τους να χρησιμοποιήσουν με συνέπεια εκτελεστικές δεξιότητες. Δεν προκαλούν σκόπιμα προβλήματα, όπως τα παιδιά που συνειδητά επιλέγουν να μη συμμορφωθούν με οδηγίες και κανόνες.

Θετικές κατευθύνσεις προς τα παιδιά:

- Με το να λέμε στα παιδιά τι να κάνουν, παρά τι να μην κάνουν τους δίνουμε έναυσμα και κίνητρα για δράση, χωρίς να τα αποτρέπουμε. Ο στόχος μας που είναι να χτίσουμε τις δυνάμεις του παιδιού, κι όχι να μεγεθύνουμε τις αδυναμίες του επιτυγχάνεται πολύ καλύτερα με τέτοιου είδους προτροπές.
- Στο ίδιο θετικό πλαίσιο πρέπει οι γονείς να θέτουνε κάποιους κανόνες, οι οποίοι πρέπει να εφαρμόζονται με συνέπεια.
- Συναισθηματικές αντιδράσεις των γονιών, όπως ο θυμός, η γελοιοποίηση, ή ο χλευασμός του παιδιού καλό είναι να αποφεύγονται. Ο γονιός δεν πρέπει να ξεχνά ότι το παιδί έχει πρόβλημα με τον έλεγχο της συμπεριφοράς του, και ότι μόνο χειρότερα μπορεί να νιώσει εάν του πει: «αυτή η εργασία που σου έβαλα να κάνεις είναι πολύ εύκολη. Ο καθένας θα μπορούσε να την κάνει!...». Αντί να πει ο γονιός στο παιδί: «εάν προσπαθούσες περισσότερο θα τα πήγαινες καλύτερα...», ή «εάν έδειχνες πιο συχνά την απαραίτητη προσοχή και δεν τεμπέλιαζες, θα είχες καλύτερες επιδόσεις στο σχολείο», θα ήταν πιο αποτελεσματικό να του πει: «Νομίζω ότι προσπαθείς, πιστεύω όμως ότι το πρόβλημα μπορεί να οφείλεται στο ότι οι τρόποι/ τεχνικές που χρησιμοποιείς για να μάθεις, ή οι τεχνικές που οι δάσκαλοί σου χρησιμοποιούν δεν είναι οι καλύτερες δυνατές...». Τέτοιου είδους σχόλια από τη μια δεν ωθούν το παιδί σε αμυντικότητα, κι από την άλλη μπορεί να το κάνουν να αναρωτηθεί τι σημαίνει «τεχνική» μάθησης, και να αποτελέσουν έτσι αφετηρία ενός δημιουργικού διαλόγου με το παιδί που θα ενισχύσει το κριτικό του πνεύμα και την πληροφόρησή του σχετικά με τη χρήση αποτελεσματικών τεχνικών μάθησης κι επικοινωνίας.
- Τα παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες χρειάζονται συχνότερη επανατροφοδότηση για τις επιδόσεις και τη συμπεριφορά τους από τους γονείς και τους δασκάλους.

[συνεχίζεται]

Ο Δρ. Γρηγόρης Βασιλειάδης είναι ο δημιουργός της ιστοσελίδας www.aftognosia.gr

<http://bit.ly/2oQw8Li>